

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Lenka Kušnírová

SLOVENČINA HRAVO III. pre 5. ročník ZŠ

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Lenka Kušnírová

Kontakt na autora UZ: ZŠ s MŠ Kuzmice, Hlavná 267,
076 12 Kuzmice

Názov: Slovenčina hravo III.

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Bibiána Krajníková

ISBN 978-80-565-0645-5

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Leporelo	5
Motivačný rozhovor	5
Motivačný text	5
Diskusia	6
Postup pri príprave leporela	6
Prezentácia	7
Publikácia	7
Žijem vo vesmíre	8
Motivačný rozhovor	8
Motivačné rozprávanie	8
Práca s náučným textom, tiché čítanie v skupinách	8
Diskusia	8
Tvorivá práca v skupinách	9
Výtvarné vyjadrenie	9
Prezentácia	9
Píšem s ponaučením	10
Motivačný príbeh	10
Rozhovor	11
Výber témy	11
Problémová úloha	11
Lexikálno-štylizačné cvičenie	12
Štruktúrovaný príbeh	12
Publikácia	13
Kvetované obloky	14
Motivačný rozhovor	14

Čítanie rozprávky	14
Analýza textu na základe otázok	15
Spoločná práca na tabuli	16
Lexikálno-pravopisné cvičenie	16
Pravopisno-výslovnostné cvičenie	17
Frazeologické cvičenie	17
Pravopisno-výslovnostné cvičenie	17
Obrázkové hádanky	18
Pracovný list	19
Písmená, moji kamaráti	21
Syntakticko-štylizračné cvičenie	21
Východiskový text	21
Rozhovor	22
Lexikálne cvičenia	22
Autorské kreslo	23
Diskusia	24
Pochvala	24
Ako sa to všetko skončí	25
Motivačné čítanie učiteľa	25
Motivačný rozhovor	25
Tiché čítanie a interpretačné činnosti	26
Brainstorming	26
Mimočítankové čítanie	27

LEPORELO

1. Motivačný rozhovor

Už ste niekedy videli leporelo, viete čo to je? Máte ho doma? Čítali ste si z neho, keď ste boli malí?

2. Motivačný text

Takto vyzerá leporelo, ktoré mám ja, keď som ešte bola malá. (Demonštrujem obrázkovú knižku.) Sú v ňom rôzne príbehy, ale všetky sú pospájané do jedného celku. Nájdete v ňom napríklad takúto báseň:

KORYTNAČKA

Dobrá práčka - korytnačka,

na chrbte má koryto,

obráti sa horeznačky,

pohodlne, poležiačky,

operie si to i to.

Korytnačka - dobrá práčka,

ale trochu pomalá,

prací program na sto rokov,

prací program na sto rokov.

Len aby raz doprala!

(z knihy ZOO - Bobo Pernecký)

3. Diskusia

My sa dnes pokúsime urobiť si svoje leporelo - svoju knihu o nás. Tá by mala tomu, kto ju bude čítať, nielen pomôcť, aby nás lepšie spoznal, a aby sa aj pobavil. Máte vy nejaké nápady, ako by ste si vedeli predstaviť svoje leporelo? O čom by ste v ňom chceli písať? Čo by ste chceli nájsť v leporele?

4. Postup pri príprave leporela

Akrostich

Prvé okienko vyplníme takto: Každý z vás si napíše svoje krstné meno písmenami pod seba. Ku každému písmenu napíšte svoju vlastnosť.

Príklad: L - láskavá

 E - elegantná

 N - náročná

 K - komunikatívna

 A - atraktívna

Štylistické cvičenie

Do druhého okna napíšte svoje krstné meno a priezvisko, napíšte kde bývate, kto tvorí vašu rodinu. Pripojte malú výstižnú kresbu.

Zhlukovanie

V treťom okienku si do stredu urobte malý kruh a napíšte tam svoje meno. Z kruhu ťahajte čiary a pokúste sa napísať, čím všetkým by ste chceli byť, kde by ste chceli ísť, o čom snívate.

Výtvarné vyjadrenie

Teraz svoje predstavy namaľujte výstižnou kresbou do štvrtého okienka.

T- schéma

Piate okienko si rozdeľte na dve polovice zvislou čiarou. Ľavú časť zafarbite farbou, ktorú máte najradšej, pravú časť farbou, ktorú máte najmenej radi.

Do tohto okienka napíšte vľavo v odrážkach všetko, čo robíte radi a čo máte radi. Do pravého okienka to, čo neradi robíte a nemáte radi.

Cinqain

Do poslednej časti si nakreslite malú hubu. Do jej klobúka napíšte svoje meno. Do hlúbika vpište do prvých dvoch riadkov svoje vlastnosti, do tretieho riadku tri činnosti, ktoré radi robíte. Do štvrtého riadku vymyslíte vetu o sebe so štyrmi slovami, do piateho napíšte slovo, ktoré vás bude vystihovať, môže byť aj prezývka.

5. Prezentácia

Každý z vás si pozorne pozrie svoje leporelo a doplní doň to, čo mu tam ešte podľa jeho predstáv chýba. Môžete ho dotvoriť aj kresbami. Teraz sa postavte a po jednom nám predstavte svoje leporelo.

6. Publikácia

Keďže ste vymysleli a pripravili veľmi pekné knihy, vystavíme si ich, aby ich mohol každý obdivovať.

ŽIJEM VO VESMÍRE

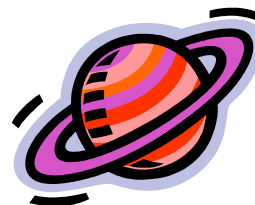

1. Motivačný rozhovor

Povedzte mi, na akej planéte žijeme? Koľko je ešte planét vo vesmíre? Myslíte si, že naša planéta sa mení? Myslíte si, že aj ona môže starnúť? Pamätáte sa na zimu v minulom roku, aké sme mali počasie? Koľkokrát ste sa boli sánkovať? Korčuľovať? Nosili ste stále hrubé vetrovky, na hlavách čiapky a šály, na rukách rukavice? Aké bolo leto? Nebolo podľa vás až príliš horúco? Je u nás bežné, že máme teploty 40° C?

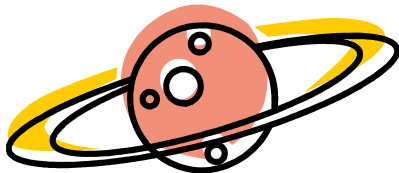
2. Motivačné rozprávanie

A teraz si predstavte takúto situáciu. Zo dňa na deň sa nám na našej planéte Zem horšie dýcha a každá chvíľa je pre nás stále horším utrpením. Vedci však prišli na to, že môžeme všetci odletieť do vesmíru. Na celej našej planéte je nás však veľmi veľa, a tak sa musíme rozdeliť. Žiť na Slnku síce nemôžeme, ale dalo by sa žiť na všetkých ostatných planétach. V skutočnosti to nie je možné, my si to však skúsme predstaviť.

3. Práca s náučným textom, tiché čítanie v skupinách

Každej z deviatich skupín rozdám jeden papier. Na ňom máte text o jednej z planét. Je to tá, ktorá bola určená vám, že na nej môžete žiť. Prečítajte si text potichu a podčiarknite základné informácie o nej.

4. Diskusia

Čo je pre vašu planétu charakteristické? Čo si myslíte, v porovnaní so Zemou, v čom je vaša planéta odlišná? V čom by sa zmenil váš život? Ktoré slová sú pre vás nové?

5. Tvorivá práca v skupinách

Napíšte 4 vetami charakteristiku vašej planéty. Postupujte takto:

Práve som doletel na planétu Je tu..... .

Páči sa mi Vôbec sa mi nepáčia

Do druhého odseku napíšte, s kým ste prileteli a koho na svojej planéte nechcete mať za žiadnu cenu. Pokračujte takto:

Ocitol som sa tu s Som však veľmi rád, že medzi nami nie sú Môžeme si tak pokojne nažívať.

Tretí odsek ukončíte vetami, čo robíte, čo jete a ako trávite dni na svojej planéte.

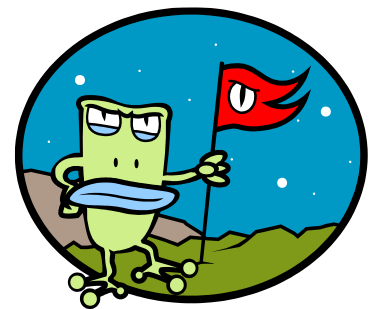
Každý deň Veľmi rýchlo som si zvykol na túto planétu a za inú by som ju už nevymenil.

6. Výtvarné vyjadrenie

Na základe toho, čo o svojej planéte viete a aké máte pocity, namaľujte svoju planétu.

7. Prezentácia

Svoju planétu prilepte na plagát visiaci na stene v triede a všetci ostatní si tak budú môcť prečítať, čím je vaša planéta zaujímavá a čím sa líši od ostatných.

PÍSEM S PONAUCENÍM

1. Motivačný príbeh

Súrodenci Janko a Marienka sa vybrali na prechádzku do lesa. Prechádzali sa, zbierali kvety a vyspevovali si. Hodiny strávené v lese sa míňali a bol tu večer. „Ktorá cesta vedie späť domov? Ktorá je tá správna?“ – dohovárali sa medzi sebou.

Nakoniec sa predsa len dohodli. Tá najširšia, obsypaná najkrajšími kvetmi ich určite zavedie k ich domovu. Kráčali, držali sa za ruky, až prišli ku krásnej chalúpke. Nebol to síce ich domček, ale nedalo sa mu odolať a obísť ho len tak.

Privítala ich Ježibaba. Naháňala im trochu strach, ale čo tam po tom, keď ich sama ponúkla, aby okúsili z chalúpky. Janko jedol a neodmietla ani Marienka. Medovníčky z chalúpky im chutili, a tak priali pozvanie aj dovnútra. To však netušili, že Ježibaba už kuje plány, čo s nimi urobí.

Pekne ich zavrie do komory, vykrmí a potom upečie ako všetky sladučké perníky na chalúpke.

Aj deti však vycítili, že niečo nie je v poriadku. Brušká sa im zaokrúhľovali a perníky prejedali. Pocítili, že Ježibaba na nich niečo chystá. Keď prišiel deň D a starej sa už nechcelo dlhšie čakať, vytiahla deti z komory. Tie už samy šípili, že je zle-nedobre. Baba vytiahla lopatu a chcela deťom ukázať, ako sa pečú perníky.

„Pekne si sadneš Janko, ako perníček a ukážem ti, ako sa tieto chutné dobroty hádžu do pece!“ Marienka vytušila o čo ide, preto poprosila Ježibabu, aby im ukázala, ako sa na lopatu sadá. Stará nelenila, posadila sa na lopatu a deti neváhali - hodili ju do pece tak, ako to s nimi chcela urobiť ona.

Potom sa šťastne a po správnej ceste vrátili domov k svojim rodičom, ktorí ich už dlho-dlho hľadali.

(vlastná interpretácia známej rozprávky)

2. Rozhovor

Tento príbeh už určite poznáte. Vedeli by ste mi povedať, aké ponaučenie z neho vyplýva? Pomôžem vám. Vybrať si môžete z týchto troch.

1. *Žiadna kaša sa neje taká horúca ako sa uvarí.*
2. *Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.*
3. *Dvakrát meraj a raz rež.*

Povedzte mi, ako je to v životoch ľudí? Hádame sa často? Vy patríte k tým, ktorí hádky vyvolávajú, alebo od nich radšej ustupujú. Hádate sa aj medzi sebou? Kedy ste sa navzájom pohádali? Poznáte nejaké príslovia alebo porekadlá o hádkach? Viete ako sa volá kniha, kde nájdete všetky príslovia a porekadlá? Nájdite nejaké o hádkach.

3. Výber témy

Pokúsme sa teraz napísať krátke príbehy, pre všetkých tých, ktorí nevedia, ako sa správať a čo robiť pri hádkach. Našimi príbehmi im pomôžeme a vytvoríme si *Malú knihu rád a ponaučení*.

4. Problémová úloha

Ponúkam vám 10 prísloví a porekadiel. Vašou úlohou je nájsť tie, ktoré sa spájajú s priateľstvom a hádkami.

- *Pes je najlepší priateľ človeka.*
- *Pre svoju dobrotu vyšiel na psotu.*
- *Priateľ je, kto ti pravdu povie, a nie, kto ti pochlebuje.*
- *Priateľstvo blízko nepriateľstva býva.*

- *Prišiel k tomu ako pes ku kosti.*
- *Proti jedu nieto medu.*
- *Prvá vina odpustená, druhá hrešená, tretia bitá.*
- *Hľadaj najlepšieho človeka medzi tými , ktorých svet odsudzuje.*
- *Hanba kradnúť, ale nie pracovať.*
- *Žiadna kaša sa neje taká horúca, ako sa uvarí.*

5. Lexikálno-štylizačné cvičenie

Oprite sa o stoličku a porozmýšľajte nad hádkami vo svojom živote. Doma, v triede, nad tými, ktoré ste videli v televízii, prípadne ste ich počuli. Na papier dajte len 3 odrážky.

- K tej prvej napíšte konkrétne postavy, či už mená, alebo ich postavenie v živote. Napr. mama, strýko, spolužiak, Lucia, Karol, ...
- K druhej odrážke napíšte stručnú príčinu hádky. Napr. päťorka z matematiky, neskorý príchod zo školy, ...
- K tretej odrážke priradte poučenie, ktoré z vašej situácie vyplýva.

6. Štruktúrovaný príbeh

Každý z vás si teraz svoju osnovu vymení so susedom a napíše k nej vlastné rozprávanie. Nezabudnite dodržať úvod, jadro, záver v odsekoch.

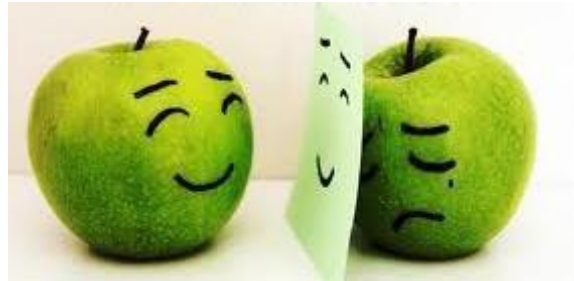
V úvode a jadre spomeňte osoby, ktorých sa dej dotýka a popíšte hádku. Môžete vytvoriť aj priamu reč. Keď budete tvoriť záver, využite pri tom len dve možnosti. Každý príbeh sa bude končiť jednou z možností:

1. Preto nikdy netreba zabúdať..... (ponaučenie)
2. A tak pre nás všetkých vyplýva ponaučenie, že..... (ponaučenie)

Vymyslite svojmu príbehu priliehavý nadpis a opravte si chyby.

7. Publikácia

Všetky vaše príbehy spoločne odložíme do zväzku knihy, ktorý som pre vás pripravila a zavesíme ich na nástenku. Kedykoľvek si ich tak môžete prečítať a byť na seba hrdí, že aj váš príbeh niekomu pomohol.

KVETOVANÉ OBLOKY

1. Motivačný rozhovor

Spomínate si na autora rozprávok pre deti, Jozefa Pavloviča? Pomôžem vám rozpamätať sa naň pomocou peknej a múdrej rozprávky s názvom *Kvetované obloky*.

Pohodlne sa usad'ite a započúvajte sa do príbehu.

2. Čítanie rozprávky

Vykúka ježko zo svojej skromnej, k zemi pričupenej izbičky. **Vonku to ružovo nevyzerá**, vôbec nie, veď všetky ruže a ružičky už dávno odkvitli. **Holohlavý strom** posielal **smutnookej kaluži** posledný neveselý list, **obloha len tak visí**, len tak visí.

Chce ježko rozkázať rukám, aby trochu upratali, no tie **sú ako spomalený film**. Chce rozkázať **nohám**, aby **nestáli ako telefónne stĺpy**, tie sú však **hluché ako peň**. A rozkáž **očkám**, aby si hľadeli svojich vecí, keď im **padajú rolety**.

Ježkovi klesá hlava, márne ju držia uši sprava - zľava, buch do machovej duchienočky. Zaspal ako kameň.

K obloku z ničoho nič prifrčali všetečné vrabce, tri či štyri, tri či štyri.

-Ach, ten jež, ach, ten jež! – reční prvý.

-Malý byt, malý byt! – vyškiera sa druhý.

-Júj, a toho neporiadku, júj, a toho neporiadku! – kritizuje tretí.

-Ako v brlohu, ako v brlohu! – pridáva sa štvrtý.

-A on si spí, a on si spí! – stará sa ďalší.

-Ach, ten jež, ach, ten jež! – začínajú znova ako doma.

Zafičal ostrý, do kostí prenikajúci severák. Brrr! Vrabce frnk po teplé kapce!

V noci pricválal na bielej paripe **maliar zimných krás** – Mráz. Namaľoval na okience husté vence kvetov. Možno preto, aby sa ježkovi celú zimu snivalo o lete, možno preto, aby nevychované vrabčiská nanazívali do cudzieho príbytku.

(Jozef Pavlovič – Kvetované obloky, s.63, z knihy Polička a jej polička)

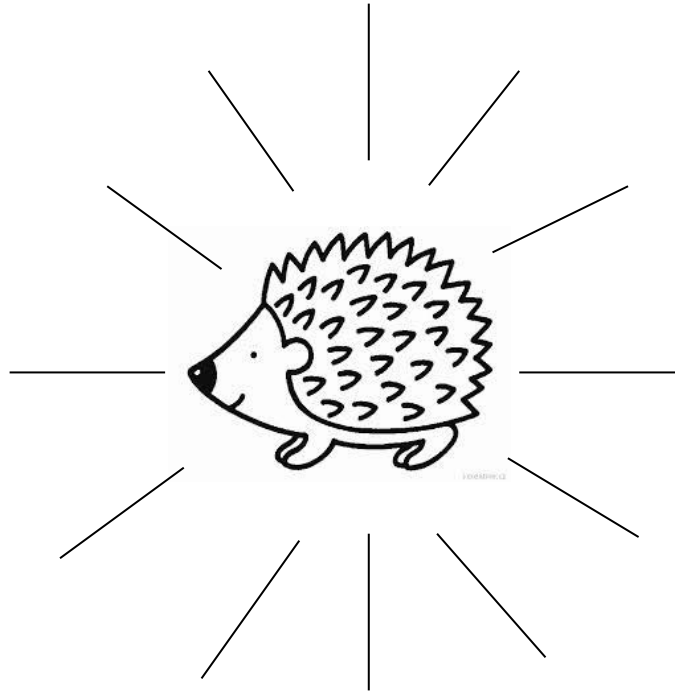
3. Analýza textu na základe otázok

Porozprávajte mi všetko, čo vám po prečítaní rozprávky príde na um. Pomôžem vám rozpamätať sa pomocou otázok.

- Pamätáte si názvy autorových rozprávok?
- Čo je charakteristické pre Pavlovičovú tvorbu?
- Boli v príbehu slová, ktorým ste nerozumeli (duchienočka, kapce, okience)?
- O kom bol príbeh?
- Čo sa stalo ježkovi?
- Aké bolo správanie vrabcov?

4. Spoločná práca na tabuli

Napíšte slová, slovné spojenia, ktoré vám napadnú pri slove jež.

5. Lexikálno-pravopisné cvičenie

Stručne odpovedzte do svojich zošitov na nasledujúce otázky.

- Ako jež vyzerá?
- Čím sa živí?
- Kde ho môžeme stretnúť?
- Čo robí v zime?

6. Pravopisno-výslovnostné cvičenie

a) Vyhl'adajte a podčiarknite v texte slová, v ktorých dochádza k spodobovaniu.

b) v slovách *ježko, ved', rozkázat', vrabce, neporiadku* dochádza k spodobovaniu. Ktorá spoluhláska sa inak vyslovuje ako je napísaná? Zakrúžkujte ju. Prečo sa inak píše a inak vyslovuje? Slová správne prečítajte.

7. Frazeologické cvičenie

- Vysvetlite slovné spojenia, ktoré sú v texte silno vyznačené.
- Ktoré slovné spojenia charakterizujú ježka a ktoré ročné obdobie?
- Poznáte túto hádanku? *Nie je krajčír, a predsa celý život chodí s ihlami. Čo je to? (jež)*
- A čo iné hádanky, poznáte aj tieto? Uhádnite ich.

Plazí sa palička na konci hlavička. (had)

Hlas má takmer ako basa, keď je sýty, vtedy hrá sa. Velké laby, kožuch hrubý, maliny a medík ľúbi. (medved')

Tkám a snujem jemné nite, a predsa má nechcú v byte. (pavúk)

Vidí dobre z veľkej výšky na zemi aj malé myšky. Keď ho ony zbadajú, rýchle dierku hľadajú. (jastrab)

8. Pravopisno-výslovnostné cvičenie

Roztried'te slová, ktoré budem hovoriť, do dvoch stĺpcov.

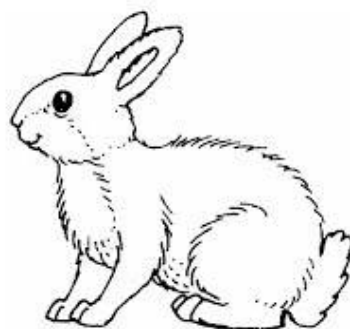
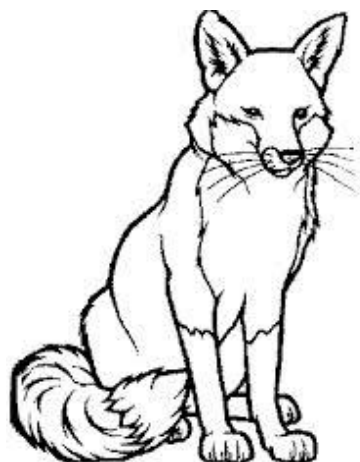
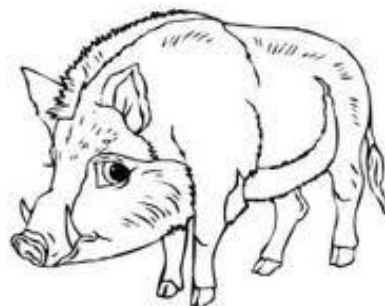
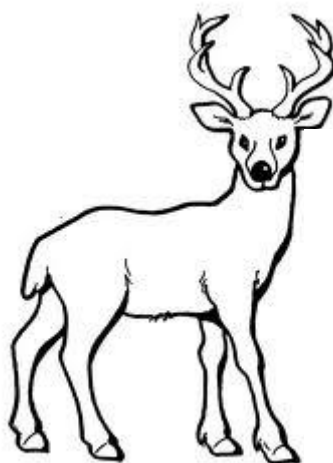
V prvom stĺpci budú slová, v ktorých dochádza k spodobovaniu.

V druhom stĺpci budú slová, v ktorých nedochádza k spodobovaniu.

jež, holub, myš, haluz, klas, nehádz, vrabec, vlk, had, hroch, medved', cap, sneh

9. Obrázkové hádanky

Doplňte mená zvierat, ktoré žijú v našich lesoch. Stručne k nim povedzte, čo o nich viete.

Pracovný list

1. V slove žalu __ chýba

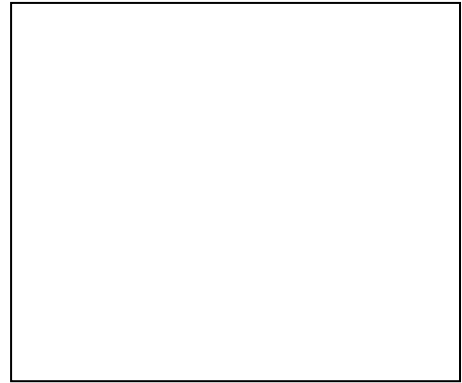
A: párová znelá spoluhláska

B: nepárová znelá spoluhláska

C: párová neznelá spoluhláska

2. Nakresli do rámčeka tento plod.

Na akom strome rastie?

3. Zakrúžkuj, v ktorej skupine sú všetky slová napísané správne.

A: nehádz, les, pravda, pomôž

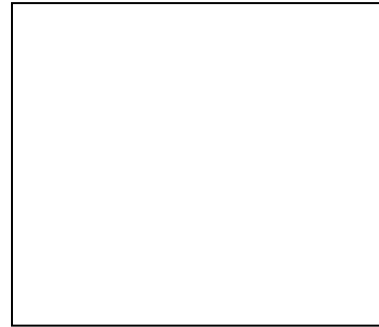
B: holub, ješko, medveď, včela

C: kaluž, prach, dážď, úkaz

4. Dopln do textu správne párové spoluhlásky.

Dávi__ sa chystal na výlet. Zabalil si chlie__ so syrom a vodu. Na nohy si dal pevnú obu__.
Vzal bato__ a šiel. Vydriapal sa na strmý sva___. Bol z neho pekný výhľ'a___. Po hodine
chôdze potreboval oddy___. Zjedol olovran__ a nabral nových síl. Neď'aleko bol le___. Cestou
k nemu musel preskočiť poto___. V lese bolo ticho. Počul iba šucho__ lístia a pukanie suchých
halú__ pod nohami. Snažil sa nerobiť veľký lomo___. Nechcel vyplašiť obyvateľ'o__ lesa.
Akoby počul prírodu hovoriť: Ďakujeme, že si prišiel. Cí__ sa tu ako doma!

5. Napíš, aké príkazy by si umiestnil v lese. Vymysli aj značku a nakresli ju do rámčeka.

6. Vymeň v slove poslednú párovú spoluhlásku za inú a utvor nové slovo.

Napr. **dub** - **duch**

les -

rak -

vrch -

jež -

krab -

7. Vyber jednu dvojicu slov a vymysli vety, ktoré spolu súvisia.

PÍSMENÁ, MOJI KAMARÁTI

1. Syntakticko-štylizačné cvičenie

Piatok Jurko mal za domácu úlohu napísať doma s rodičmi diktát. V noci mu však niekto vygumoval v zošite vety a nechal mu tam len prvé písmená každého slova vo vete. Pomôžte mu ich doplniť.

L..... h..... p..... .

B..... m..... l..... k..... .

P..... a p..... r..... d..... .

2. Východiskový text

Teraz vám prečítam príbeh a vy ho pozorne počúvajte. Vašou úlohou je zistiť, čo je na ňom zvláštne. Jeho názov je *Záhada zlatého zuba*.

Zuzke zo Zvolena zazvonil zrána zvonček. Zobudila sa, zdriemla, zaspala znova. Zazvonenie zvončeka zase začalo. Záclona sa zvlhčila. Zrazu zadriemaná zbadala za záhradou zajaca. Zaškrípala zubami, zarevala, zajac zutekal. Zazvonením zavolala záhradníka. Zaskočený zoskočil zo záchoda, zakasal zásteru a zatiahol zips.

Zišli sa za záhradou. Zuza zatiaľ zajedla zákusok a záhradník zrazu zazrel záblesk zlatého zuba. Zuze zabehlo, zvyšok závinu zahodila. Zachvátení zlatým zábleskom zisťovali záhadné zmeny. Zlatníkovi zmizlo zlato, Zuze zásteru, záhradníkovi zeler. Zvolali Združenie zubných zdravotníkov zo západného Zvolena. Zistili zaškolenie zverolekára zubárom. Zvláštna záhada! Závistlivý zberač zatajil zmiznutie záhradnej zámky a záhadné zahynutie zverolekárových zvierat. Zamyslel sa, zažmurkal a zavolať Zuzu. „Zverolekár znamenite zbohatol!“ - zakričal. „Záhada zaručene zistená! Zverolekár zhotovil zajacovi zlatý zub!“ - zarevala Zuza.

Zainteresovaným zopárkrát zopakovala zážitok zrána: Zazrela zajaca za záhradou, zarevala, zajko zdupkal a zub zostal zapadnutý záhradnou zeminou. Zblázneného zverolekára zobrala záchranka.

(vlastná tvorba)

3. Rozhovor

Rozumeli ste všetkým slovám? Čo znamená *zainteresovaný*? Čo majú spoločné všetky slová v texte? Dokázali by ste vytvoriť podobný príbeh aj vy?

4. Lexikálne cvičenia

a)

Dnešnú hodinu budeme tráviť s písmenkami. Každý z vás si vezme papier a napíše pod seba 3 ľubovoľné písmená abecedy. Ku každému z týchto písmen napíšete čo najviac slov začínajúcich práve týmto písmenom.

Príklady:

B - bubon, bábika, bitka, búrať, bazén, bydlisko, bývať, blázon, bystrý, Bystrica, box

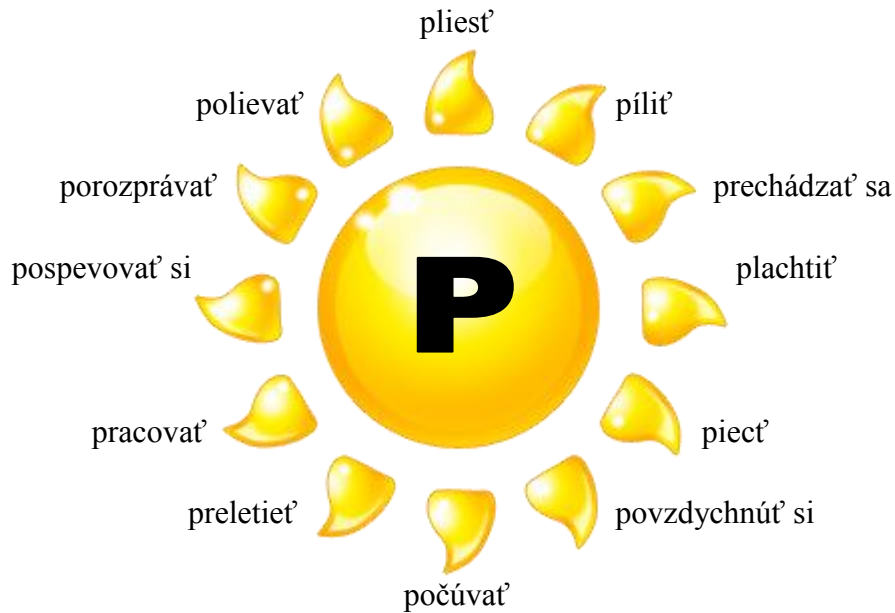
K - koráliky, kufor, kvetináč, kapusta, kolotoč, kopat', krava, klamať, kamarát, krásny

N - nôž, nosiť, nádherný, nakladačka, náklad, nos, noviny, naberat', najväčší, nákup

b)

Na tabuli máme nezvyčajné slniečka s písmenkami vo vnútri. Vašou úlohou je doplniť ku každému slniečku čo najviac lúčov. POZOR! Lúče budú tvoriť len slovesá.

Príklad:

c)

Teraz vám ponúkam všetky písmená abecedy. Môžete použiť aj tie, ktoré sme si už dnes spomínali. Vytvorte čo najviac viet začínajúcich jedným z týchto dvoch písmen. Pracujte samostatne. Pokúste sa vytvoriť aj vety, ktoré na seba nadväzujú. Podmienka však musí byť dodržaná!

5. Autorské kreslo

Komu sa podarilo vytvoriť dej príbehu, príde si sadnúť dopredu na stoličku (vyvýšená stolička ozdobená papierovou zlatou korunou) a svoj príbeh nám prečíta.

6. Diskusia

Vedeli ste sa hneď rozhodnúť, ktoré písmeno použijete? Bolo pre vás ťažké vymyslieť vety, kde začína každé slovo tým istým písmenom? Je ťažké vymyslieť taký príbeh? Dokázali by ste to aj s inými písmenami, keby sme mali viac času?

7. Pochvala

Opäť ste boli šikovní a tvoriví, nech vám tieto čokoládové dukátky pripomenú, že kráľmi a kráľovkami všetkých písmen ste vy! Stačí sa len snažiť a písmená sa premenia na čarovné slová.

AKO SA TO VŠETKO SKONČÍ?

1. Motivačné čítanie učiteľa

Dnešnú hodinu začneme znova príbehom. Teraz však príbehy rozdám aj vám. Ja text prečítam, vy ho na papieri sledujte. Dnešný text má názov: *Rozprávka o Anči, ktorá sa neumývala a smrdela.*

Každý, kto poznal Anču, hovoril: je to milé a slušné dievčatko, len sa jej nechce umývať a smrdí. Bola to pravda: Anča chodila celá ufúľaná, špinavá a smradľavá, pretože si neumývala ruky, tvár ani krk. Každý by mohol povedať, že na vine sú Ančini starostliví rodičia. To však pravda nebola: starostliví rodičia sa umývali každý deň. Dokonca aj starí rodičia sa umývali, aj mačička Cicinka sa umývala, len Anča sa neumývala. Nechcelo sa jej.

Aj Ančine hračky boli celé špinavé. Bábiky a plyšové medvede boli pokryté vrstvou lepkavej špiny a každý, kto vkročil do Ančinej izbičky, hneď odtiaľ utiekol, pretože sa nazdal, že vošiel do brloha zlého ufúľaného zvieraťa, ktoré spáva v posteli a hrá sa s bábikami. Starostliví rodičia z času na čas všetky bábiky a medvede vyumývali, no bolo to úplne zbytočné. Len čo sa Anča vrátila zo školy, všetko zašpinila a ufúľala a oni mohli začať odznova.

Každý, kto poznal Ančinych starostlivých rodičov, hovoril: takí milí a slušní ľudia a nevedia si poradiť so svojou ufúľanou dcérou Ančou. Bola to pravda, nevedeli. Vyskúšali všetko, čo sa dalo, ale po chvíli bola Anča opäť špinavá a smrdela.

(D. Taragel : Rozprávky pre neposlušné deti a ich starostlivých rodičov)

2. Motivačný rozhovor

Čo je problémom celého príbehu? Už ste sa stretli s takýmto problémom? Čo alebo kto je najlepším pomocníkom proti špiny?

3. Tiché čítanie a interpretačné činnosti

Teraz si text prečítajte pozorne a potichu ešte raz v dvojiciach. Dávajte dobrý pozor, aby ste mi po prečítaní vedeli odpovedať na otázky.

- Zistíte, ktorých postáv sa problém týka?
- Koľko mohla mať Anča približne rokov?
- Mali sa v rodine všetci radi?
- Čo si myslíte, môže sa takýto príbeh stať aj v skutočnosti?
- Povedzte, aké pocity mali Ančini rodičia zo svojej dcéry?

Pokiaľ ste príbeh správne pochopili a rozumiete mu, nebude pre vás problém výstižne opísať jeho podstatu. Napíšeme si krátku a výstižnú báseň. Vašou úlohou bude doplniť do nej slová podľa mojich inštrukcií. Neskôr si nakreslite Anču – hlavnú hrdinku príbehu. Ako vyzerá podľa vašich predstáv?

Cinquain

1.verš: Meno hlavnej hrdinky _____

2.verš: 2 prídavné mená- jej vlastnosti _____

3.verš: 3 slovesá- čo robila _____

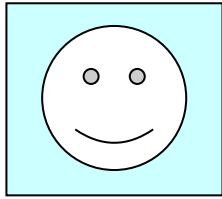
4.verš: veta zo 4 slov, ktorá ju vystihuje _____

5.verš: 1 slovo, ktoré by ju vystihovalo _____

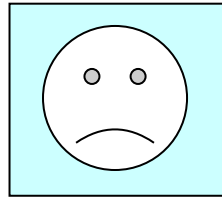
4. Brainstorming

Rozdeľte sa do troch skupín. Zástupca každej skupiny príde ku mne a vytiahne si jednu kartičku.

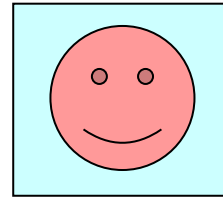
Tú ukážte svojej skupine. Akú kartičku ste si vybrali, také ukončenie príbehu máte vymyslieť. Premyslite si, ako by sa mohla rozprávka skončiť. Vymyslite čo najviac záverov.

dobré skončenie rozprávky

smutné skončenie

vtipné ukončenie

5. Mimočítankové čítanie

Ako sa rozprávka skončila naozaj, to si môžete prečítať v knihe od *Dušana Taragela*: *Rozprávka pre neposlušné deti a ich starostlivých rodičov*.

